

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSOPMAAK 2025**

VLAAMSE RAND

ONTWERP

I. INHOUD

I. Inhoud	1
II. Inleiding door de minister	2
III. Samenvatting	3
IV. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen.....	4
V. Beleidsvelden: overzicht totalen per programma.....	5
VI. Beleidsveld I: Vlaamse Rand	6
1. ISE: Vlaamse Rand, MVG excl. DAB	7
1.1.SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand	9
OD 1.1: we gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren	9
OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan	11
OD 1.3: via transparante communicatie en periodieke evenementen delen we informatie met onze belanghebbenden en moedigen we hen aan tot expertise-uitwisseling	12
OD 1.4: we moedigen wetenschappelijk onderbouwd beleid aan op alle bestuursniveaus door zelf wetenschappelijke kennis over de Rand op te bouwen en die op een laagdrempelige manier te ontsluiten	13
1.2.SD 2: we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner	14
OD 2.1: met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten bevordert vzw 'de Rand' de gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand	14
OD 2.2: met haar tweedelijnswerking in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand ondersteunt vzw 'de Rand' lokale besturen, verenigingen en (socio)culturele organisaties op het vlak van taalpromotie	15
OD 2.3: vanuit haar opdracht rond taalpromotie ondersteunt vzw 'de Rand' de onderwijsverstrekkers in de regio op het vlak van taalbeleid, ouderbetrokkenheid en buitenschoolse oefenkansen Nederlands	15
OD 2.4: vzw 'de Rand' werkt samen met de Vlaamse Gemeenschap om het Vlaamse Randbeleid te realiseren	15
1.3.SD 3: door transversaal samen te werken met andere beleidsdomeinen en partners zorgen we voor een gedragen en effectief Randbeleid.....	16
OD 3.1: met een 'Totaalplan Nederlands' sporen we zoveel mogelijk maatschappelijke actoren in de Vlaamse Rand aan het Nederlands te promoten ..	17
OD 3.2: in nauwe samenwerking met het beleidsdomein Omgeving vrijwaren we het groene en open karakter van de brede Vlaamse Rand	17
OD 3.3: met het coördinatieplatform Vlaamse Rand moedigen we transversale samenwerking rond prioritaire thema's binnen het Vlaamse Randbeleid aan.....	18
1.4.Budgettair kader voor het begrotingsjaar 19	
1.4.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	21
1.4.2. DAB's	26
1.4.3. Overige entiteiten onder gezag	26
1.4.4. Overige entiteiten onder toezicht.....	26

VII.Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	30
VIII.Lijst met afkortingen	31
IX. Bijlage overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven	32
1. Geplande beleidsinitiatieven	33
2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven	33
3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering.....	34
4. Decreetsevaluaties	34
X. Metadatafiches indicatoren.....	34

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2025 is een nieuwe mijlpaal voor het Vlaamse Randbeleid, want het begin van de nieuwe regeerperiode betekent ook dit keer veel extra middelen. Ik kan in de komende jaren meer dan 37 miljoen investeren in onze prachtige streek. Dat is ongezien. Het Vlaamse Randfonds is hiermee niet alleen definitief verankerd, maar ook gevoelig versterkt. Er kunnen meer dan ooit middelen gaan naar projecten, verenigingen en investeringen die het Vlaamse en het groene karakter van de Rand versterken.

We zullen verder bouwen op de fundamenten die de voorbije jaren al zijn gelegd en daarnaast zullen we waar nodig nieuwe accenten leggen. Ook in 2025 komen er gerichte injecties om waardevolle initiatieven vleugels te geven en om nieuwe noden op te vangen. Er komt trouwens een nieuw ondersteuningskader waarin de verschillende lijnen voor financiële steun geïntegreerd worden, zodat we grotere hefboomeffecten kunnen creëren en meer flexibiliteit krijgen.

Er komt in deze regeerperiode ook een totaalplan Nederlands dat de strijd aanbindt met de ontnederlandsing in de Rand. Het is een 'totaalplan' omdat we de ambitie hebben om alle mogelijke partners te verzamelen en ook alle aspecten van het dagelijkse leven te doordringen. In 2025 leggen we hiervoor de noodzakelijke basis, in overleg met belanghebbenden zoals de lokale besturen en andere partners.

Over partners gesproken: de samenwerking met vzw de Rand blijft uiteraard een pijler van mijn beleid. Ik start in 2025 met de voorbereidingen voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Ik focus daarbij op de kerntaken van vzw De Rand en zorg ervoor dat de organisatie de komende jaren haar rol kan opnemen om het beleid in alle facetten te ondersteunen en uit te rollen. Miljoenenbedragen en zelfs ambities blijven abstract tot we ze in meer detail bespreken. Daartoe geven we met deze BBT al een stevige aanzet. Ik kijk er alvast naar uit om er in de komende jaren weer stevig tegenaan te gaan voor onze Rand.

III. SAMENVATTING

Onze Vlaamse Rand kampt met specifieke uitdagingen die vragen om gericht beleid. Met mijn Vlaamse Randbeleid wil ik zoveel mogelijk aan die specifieke noden tegemoet komen.

In de eerste plaats hamer ik op het Nederlands als een absolute prioriteit, in het belang van zowel de Vlamingen als ook de nieuwkomers in de Rand. Met een nieuw 'Totaalplan Nederlands' geef ik concrete invulling aan onze ambities en geven we nog eens nadrukkelijk het signaal dat het Nederlands in onze regio de voertaal is die iedereen met elkaar verbindt. Het Nederlands geeft kansen aan iedereen die bij ons een toekomst wil uitbouwen en speelt tegelijk een sleutelrol in het behouden en versterken van het Vlaamse karakter van onze regio.

Maar ook het woonbeleid heeft een grote invloed op dat Vlaamse karakter. De aantrekkingskracht van de Vlaamse Rand als woonregio drijft de vastgoedprijzen omhoog en maakt het voor geboren en getogen randbewoners moeilijker om er te blijven wonen. Ik neem daarom bijkomende maatregelen om het woonbeleid in de Rand te versterken en blijf lokale besturen ondersteunen om Wonen In Eigen Streek te bevorderen.

Niet alleen het Vlaamse maar ook het groene karakter van onze Rand ligt me zeer nauw aan het hart. Ik ga verder met de offensieve vergroening die de voorbije jaren is ingezet en kies resoluut voor nóg meer kwalitatief groen.

Om die inhoudelijke speerpunten te vertalen naar de praktijk, put ik in de eerste plaats uit de eigen beleidsinstrumenten en rechtstreekse initiatieven binnen het beleidsveld Vlaamse Rand. In het eerste jaar van deze nieuwe legislatuur stuur ik die beleidsinstrumenten waar nodig bij om tot optimale resultaten te komen.

Daarnaast zorg ik met transparante communicatie en periodieke evenementen voor een constructieve relatie met de lokale besturen en het middenveld. In 2025 staat – naast de jaarlijkse 'Stand van de Rand' – alvast een infodag op de planning waarop de nieuwe lokale bestuursploegen kunnen kennismaken met tal van partnerorganisaties in de Vlaamse Rand.

Eén van die partners is uiteraard vzw 'de Rand'. De vzw zet haar taken op het vlak van gemeenschapsvorming en taalpromotie verder en we maken werk van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Maar ik doe niet alleen een beroep op mijn eigen beleidsinstrumenten en rechtstreekse partners. Ik roep alle leden van de Vlaamse en federale regering op om hun verantwoordelijkheid te nemen voor deze regio. Het coördinatieplatform Vlaamse Rand blijft daartoe het uitgelezen instrument en maakt in 2025 een doorstart.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

V. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA**TOTAAL - VLAAMSE RAND, excl. apparaatsuitgaven en programma B****(duizend euro)**

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	9.727	13.857
Bijstelling BO 2025	0	0	0	5.722	5.722
BO 2025	0	0	0	15.449	19.579

PROGRAMMA SH - VLAAMSE RAND**(duizend euro)**

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	9.727	13.857
Bijstelling BO 2025	0	0	0	5.722	5.722
BO 2025	0	0	0	15.449	19.579

VI. BELEIDSVELD I: VLAAMSE RAND

1. ISE: Vlaamse Rand, MVG excl. DAB

Voor het beleidsveld Vlaamse Rand is er slechts één inhoudelijk structurelement: Vlaamse Rand. Binnen het inhoudelijk structurelement 'Vlaamse Rand' worden alle kredieten ondergebracht in het kader van het uitvoeren van een samenhangend beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand rond Brussel.

INDICATOR BEREIK SUBSIDIEAANBOD

Benaming	Het aantal unieke aanvragers dat een beroep doet op steun van het Vlaamse Randbeleid om een initiatief te nemen dat tegemoet komt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Definitie	Het subsidieaanbod van het Vlaamse Randbeleid reikt investerings-, project- en werkingssteun aan voor lokale besturen, verenigingen en andere organisaties die actief zijn in de Vlaamse Rand. Met die steun willen we zoveel mogelijk belanghebbenden stimuleren om initiatieven te nemen die tegemoetkomen aan de specifieke uitdagingen in de regio. Het aantal belanghebbenden dat op dat subsidieaanbod ingaat, is een goede indicator van het draagvlak dat er is voor de doelstellingen van het Randbeleid. Meer draagvlak vergroot ook de slaagkans en dus de impact van het Vlaamse Randbeleid op het terrein.
Laatste gekende waarde	/
Streefwaarde	<p>We streven voor de hele legislatuur naar minstens 40 unieke organisaties die gebruikmaken van een project-, werkings- of investeringssubsidie van het Vlaamse Randbeleid.</p> <p>We streven ook naar variatie in het soort organisaties dat met ons aanbod aan de slag gaat en maken daarvan telkens de balans op: hoeveel lokale besturen, hoeveel verenigingen, hoeveel andere Vlaamse beleidsinstanties, ...? Die variatie geeft aan in hoeverre de verschillende maatschappelijke actoren het Vlaamse Randbeleid mee uitdragen.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>Deze indicator is gekoppeld aan: SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand OD 1.1: we reiken een coherent subsidiekader aan als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan</p> <p>De indicator geeft aan in hoeverre ons subsidieaanbod onze belanghebbenden aanzet tot actie en dus ook werkelijk als hefboom fungeert. De focus ligt zo op de hoeveelheid betrokken organisaties, terwijl uiteraard ook de kwaliteit en de omvang van de genomen initiatieven bepalend is voor de impact van het beleid. Toch geeft het bereik van ons subsidieaanbod een goede indicatie van de relevantie van het Vlaamse Randbeleid. Het Vlaamse Randbeleid kan ook zelf invloed uitoefenen op deze indicator door het</p>

	subsidieaanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de noden op het terrein en het voldoende bekend te maken.
Budgettaire relevantie	<p>De toegekende steun vormt het budgettaire zwaartepunt van het Vlaamse Randbeleid. Dat kunnen we illustreren aan de hand van de begroting voor 2025. Het totale budget dat in 2025 begroot is voor het beleidsveld Vlaamse Rand bedraagt 15,449 miljoen euro. Daarvan is er 6,893 miljoen euro begroot als toelage aan vzw 'de Rand'. Er is 7,410 miljoen euro begroot voor het Vlaamse Randfonds, 622.000 euro voor werkingssteun en 342.000 euro voor impulssubsidies en subsidies in faciliteitengemeenten. Voor de algemene werkingskosten is 182.000 euro begroot.</p> <p>Er is dus in 2025 een maximaal budget van 8,374 miljoen euro beschikbaar voor steun, wat overeenkomt met 54% van totale Randbudget. Laten we de toelage aan vzw 'de Rand' buiten beschouwing, dan vertegenwoordigt het maximale bedrag voor de verschillende soorten steun zelfs 98% van het resterende budget.</p>

INDICATOR TOEGEKENDE SUBSIDIEAANVRAGEN

Benaming	Het aantal aanvragen dat een subsidie krijgt toegekend vanuit het beleidsveld Vlaamse Rand voor een initiatief dat tegemoet komt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Definitie	<p>Het subsidieaanbod van het Vlaamse Randbeleid reikt investerings-, project- en werkingssteun aan voor lokale besturen, verenigingen en andere organisaties die actief zijn in de Vlaamse Rand. Met die steun willen we zoveel mogelijk belanghebbenden stimuleren om initiatieven te nemen die tegemoet komen aan de specifieke uitdagingen in de regio.</p> <p>Het aantal subsidieaanvragen dat vanuit het Vlaamse Randbeleid wordt goedgekeurd, geeft een indicatie van wat er op het terrein gebeurt om de doelstellingen van het Vlaamse Randbeleid te realiseren. De initiatieven die zo kunnen opstarten, zorgen voor een concrete vertaling van het Vlaamse Randbeleid naar de praktijk.</p>
Laatste gekende waarde	/
Streefwaarde	<p>We streven voor de hele legislatuur naar minstens 50 aanvragen die vanuit het Vlaamse Randbeleid een subsidie krijgen toegekend voor een initiatief dat tegemoet komt aan de specifieke uitdagingen in de regio.</p> <p>We streven ook naar thematische variatie en naar regionale spreiding binnen de goedgekeurde initiatieven. Daarom volgen we op binnen welke beleidsthema's ze zich situeren en in welke gemeenten ze plaatsvinden.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>Deze indicator is gekoppeld aan:</p> <p>SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand</p> <p>OD 1.1: we gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren</p> <p>OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan</p>

	<p>De indicator geeft aan in hoeverre ons subsidieaanbod leidt tot concrete acties op het terrein. De focus ligt zo op de hoeveelheid goedgekeurde initiatieven, terwijl uiteraard ook de kwaliteit en de omvang van die initiatieven bepalend is voor de impact van het beleid. Daarom hanteren we de indicator met de nodige omzichtigheid en nemen we ook de thematische variatie en regionale spreiding van de goedgekeurde aanvragen mee in beschouwing. De indicator mag er niet toe leiden dat de kwantiteit van de goedgekeurde initiatieven boven de kwaliteit wordt gesteld. Het Vlaamse Randbeleid kan zelf invloed uitoefenen op deze indicator door het subsidieaanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de noden op het terrein en het voldoende bekend te maken.</p>
Budgettaire relevantie	<p>De toegekende steun vormt het budgettaire zwaartepunt van het Vlaamse Randbeleid. Dat kunnen we illustreren aan de hand van de begroting voor 2025. Het totale budget dat in 2025 begroot is voor het beleidsveld Vlaamse Rand bedraagt 15,449 miljoen euro. Daarvan is er 6,893 miljoen euro begroot als toelage aan vzw 'de Rand'. Er is 7,410 miljoen euro begroot voor het Vlaamse Randfonds, 622.000 euro voor werkingssteun en 342.000 euro voor impulssubsidies en subsidies in faciliteitengemeenten. Voor de algemene werkingskosten is 182.000 euro begroot.</p> <p>Er is dus in 2025 een maximaal budget van 8,374 miljoen euro beschikbaar voor steun, wat overeenkomt met 54% van totale Randbudget. Laten we de toelage aan vzw 'de Rand' buiten beschouwing, dan vertegenwoordigt het maximale bedrag voor de verschillende soorten steun zelfs 98% van het resterende budget.</p>

1.1. SD 1: MET EEN BREDE WAAIER AAN RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VERSTERKEN WE DE VLAAMSE RAND

OD 1.1: we gebruiken gerichte steun als hefboom om gemeenschapsvorming te bevorderen, voorzieningen uit te bouwen en interbestuurlijke samenwerking te stimuleren

Gerichte steun

Ik maak gebruik van zowel **investerings-, project- als werkingssteun**. Het Vlaamse Randfonds richt zich zo op investeringen, terwijl de impulssteun en de steun voor verenigingen in faciliteitengemeenten specifieke projecten helpen. De werkingssteun blijft voorbehouden voor een aantal prioritaire partners, namelijk FeliXart, BRIO en Ring. Ik zorg ervoor dat de middelen flexibel worden ingezet op basis van concrete aanvragen of opportuniteiten en beperk daarmee de administratieve overlast.

Projectsteun

In 2025 onderzoekt mijn administratie hoe de 'impulssubsidies Vlaamse Rand' en 'subsidies voor verenigingen in de 6 faciliteitengemeenten' eventueel ondergebracht kunnen worden in één ondersteuningslijn met de algemene benaming '**projectsteun Vlaamse Rand**'.

In 2025 blijft de werkwijze met impulssubsidies en subsidies voor verenigingen in faciliteitengemeenten sowieso nog van kracht. De doelstelling blijft uiteraard om enerzijds de sociale cohesie in de Vlaamse Rand te bevorderen met een verbindende rol voor het Nederlands, en anderzijds het Nederlandstalige verenigingsleven in de faciliteitengemeenten te ondersteunen.

Wel hecht ik in de komende bestuursperiode nog meer belang aan projecten die het **Nederlands als verbindende voertaal** versterken. Dat sluit aan bij het nieuwe Totaalplan Nederlands dat ik wil uitwerken om alle maatschappelijke actoren bewust te maken van het belang van het Nederlands in een regio als de Rand. De projectsteun dient zo als hefboom om organisaties aan te moedigen een rol op te nemen binnen dat totaalplan.

De middelen voor de realisatie van OD 1.1 (projectsteun) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

Prioritaire partners

Om mijn beleid voor de Vlaamse Rand te ondersteunen en te realiseren, doe ik een beroep op volgende prioritaire partners:

- **BRIO** (het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum): voor de inhoudelijke speerpunten van BRIO in 2025 verwijs ik naar OD 1.4.

- **Ring:**

Als regionale televisiezender ontvangt Ring een jaarlijkse subsidie om zijn rol als communicatiepartner voor het Vlaamse Randbeleid naar behoren in te vullen. Ring wendt deze subsidie onder meer aan voor het wekelijkse nieuwsoverzicht en om het magazine 'Over de Rand' te maken en uit te zenden.

Dat magazine brengt op een positieve manier het specifieke karakter van de Vlaamse Rand in beeld en laat de kijkers kennismaken met de vele initiatieven die in de regio plaatsvinden. Ring zendt 'Over de Rand' 42 weken per jaar uit en ondertitelt het ook in het Nederlands voor anderstaligen. Ook digitaal krijgt 'Over de Rand' de nodige aandacht met heel wat promotie en een apart merk op de website van Ring. De redactie van Ring bepaalt de onderwerpen voor 'Over De Rand' en stemt waar nodig af met mijn administratie.

Ring blijft in 2025 ook de krachten bundelen met RandKrant. Sinds juli 2024 brengt de gemeenschappelijke 'Ring & Rand'-app het nieuws van beide partners samen.

- **Felix Art & Eco Museum:**

Als museum vormt FeliXart in zekere zin een buitenbeentje onder de organisaties die vanuit het Vlaamse Randbeleid een werkingssubsidie ontvangen. Toch levert FeliXart een onmiskenbare bijdrage aan de doelstelling om het Vlaamse karakter van de Rand ook in culturele zin te versterken.

In 2025 focust FeliXart verder op drie pijlers: avant-garde kunst, natuurbeleving en (im)materieel erfgoed. Een nieuw publiekswerkingsplan dat sterk inzet op (digitale) communicatie zal het jaarprogramma ondersteunen.

Op artistiek vlak staan in er in 2025 twee tentoonstellingen op de planning en begint ook de voorbereiding voor de tweede editie van de triënnale GIST in 2026. Wat natuurbeleving betreft, vormen de aanleg van speelnatuur en toegankelijke routes het

sluitstuk van het 'Groene Rand'-project dat FeliXart indiende bij het Agentschap Natuur en Bos. Op het vlak van erfgoed komt er een nieuw parcours langs de erfgoedparels van Drogenbos en vindt er een tweede editie van 'FeliX-dorp' plaats.

Op al die manieren neemt FeliXart in de ruime regio een voortrekkersrol op als het gaat om gemeenschapsvorming via de toegangswegen kunst, ecologie en erfgoed. Ik blijf het museum dan ook ondersteunen in zijn ambities en betrek het waar mogelijk bij bovenlokale projecten in de Zennevallei.

Deze drie prioritaire partners blijven een werkingssubsidie ontvangen om hun taken uit te voeren.

De middelen voor de realisatie van OD 1.1 (prioritaire partners) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 1.2: met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan

Het Vlaamse Randfonds is een waardevol instrument dat ik blijf inzetten als **hefboom** om de specifieke uitdagingen in de Vlaamse Rand aan te pakken. Door met het Randfonds gericht te investeren, wil ik stevige impulsen geven om rond bepaalde problematieken de krachten te bundelen en gebiedsgericht samen te werken. In 2025 ligt de focus daarbij op:

- Onderwijs:

Onder meer door de forse bevolkingsgroei en het hoge aandeel anderstalige leerlingen staat het onderwijs in de Vlaamse Rand extra onder druk. In de vorige bestuursperiode gaf ik dan ook gehoor aan de noodkreet van verschillende secundaire scholen in de Rand naar extra ondersteuning. Vzw 'de Rand' kreeg de opdracht om hen met raad en daad bij te staan in hun omgang met de toenemende talendiversiteit. Ik bekijk hoe ik deze ondersteuning verderzet.

- Omgeving:

De voorbije jaren maakten we duidelijk de omslag van een defensieve naar een **offensieve houding** voor onze groene Rand: we stellen ons niet langer tevreden met het behouden van de open ruimte, maar nemen actief nieuwe initiatieven die zorgen voor nog meer groen.

Ik ga op die weg verder en lanceer samen met de minister van Omgeving en het Agentschap Natuur en Bos opnieuw een **projectoproep Groene Rand** in 2025. Lokale overheden, verenigingen en organisaties in de brede Rand krijgen zo opnieuw de kans naam financiële ondersteuning aan te vragen voor de realisatie van nieuw toegankelijk groen, van groene verbindingen en van natuurprojecten die er de leefbaarheid versterken.

Maar ook op andere vlakken bundel ik de krachten met de minister van Omgeving en de betrokken administraties. Samen met de Vlaamse Landmaatschappij bekijk ik welke **landinrichtingsprojecten** in de Vlaamse Rand extra financiering uit het Randfonds kunnen gebruiken. Ook het Departement Omgeving kan rekenen op mijn steun om te bouwen aan een heus **openruimtenetwerk** door middel van een opdrachtcentrale voor openruimtemakers in de regio.

Tegelijk blijf ik met **boomplantacties** zorgen voor meer bomen en bos in de Vlaamse Rand. De Bûmplanters hebben zichzelf de voorbije jaren bewezen als waardevolle partner om zowel lokale besturen en verenigingen als burgers en bedrijven te bereiken

en activeren. Ik wil die samenwerking dan ook graag op een meer structurele manier verderzetten.

- **Industrie**

Ik ga in overleg met mijn collega-ministers van Industrie en Omgeving om te onderzoeken hoe oude en vervuilde industriegronden in de randgemeenten een **herbestemming** kunnen krijgen als economische ontwikkeling, recreatieve groene buffergebieden of andere maatschappelijk zinvolle bestemmingen. Ik wil daarbij ook bedrijven en belangenverenigingen betrekken om te komen tot brede allianties die deze gronden nieuw leven kunnen inblazen.

- **Streekontwikkeling**

Ik investeer in de IGS 'Zennevallei Hergist' als inspirerend voorbeeld van bovenlokale samenwerking in de Vlaamse Rand. Tegelijk wil ik ook andere lokale besturen ertoe aanzetten om **het economische, culturele en toeristische potentieel** van de verschillende streekidentiteiten in de Rand aan te boren. In samenspraak met die lokale besturen onderzoek ik welke samenwerkingen ik financieel kan ondersteunen.

De Vlaamse Regering trekt voor het Randfonds deze legislatuur 30 miljoen euro uit, met daarbovenop een jaarlijks recurrent bedrag van 1.410.000 euro. Voor 2025 is er zo een totaalbudget beschikbaar van bijna 7,5 miljoen euro.

De middelen voor de realisatie van OD 1.2 (het Vlaamse Randfonds) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds).

OD 1.3: via transparante communicatie en periodieke evenementen delen we informatie met onze belanghebbenden en moedigen we hen aan tot expertise-uitwisseling

Relatiebeheer

Ik blijf bouwen aan een constructieve relatie met de vele **belanghebbenden** van het Vlaamse Randbeleid. In het eerste jaar van deze nieuwe legislatuur ligt de focus daarbij op kennismaken en informeren. Zo laat ik een **infodag** organiseren waarop de nieuwe lokale bestuursploegen kunnen kennismaken met verschillende organisaties die hen inhoudelijke en/of financiële ondersteuning kunnen aanreiken. Ik denk dan bijvoorbeeld aan vzw 'de Rand' en de Vlaamse administratie, maar ook aan het Agentschap Integratie en Inburgering en de provincie -

Vanzelfsprekend zet ik ook de traditie voort om lokale mandatarissen en andere geïnteresseerden jaarlijks uit te nodigen op het colloquium '**Stand van de Rand**'. Bedoeling blijft om daar samen met hen stil te staan bij nieuwe beleidsontwikkelingen die relevant zijn voor onze regio. De meer interactieve werkvorm die we op het colloquium van 2024 introduceerden, trekken we door naar de volgende jaren. Net omdat we met het colloquium in de brede samenleving animo willen creëren voor het Randbeleid, stappen we wel af van de eerder technische benaming 'colloquium' en spreken we voortaan simpelweg over de 'Stand van de Rand'.

De middelen die nodig zijn voor de organisatie van deze evenementen (OD 1.3) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

Communicatie

Duidelijke en wervende communicatie is cruciaal om de transversale samenwerking die in de Vlaamse Rand noodzakelijk is, te bevorderen. Daarom streef ik naar een doordacht communicatiebeleid waarbij de verschillende communicatiekanalen een samenhangend geheel vormen.

Ik hecht veel belang aan beleidsinformatie die verder gaat dan de strikte regelgeving. Daarom moet er op de website over het beleidsveld Vlaamse Rand nog meer aandacht gaan naar **motiverende praktijken en inspirerende voorbeelden**. Niet voor niets vormen die goede praktijken ook de hoofdmoot van de nieuwe beleidswijzer Vlaamse Rand, die in 2024 het licht zag. Door die beleidswijzer jaarlijks te actualiseren, zorgt mijn administratie voor een actueel en betrouwbaar hulpmiddel waarop lokale besturen en andere belanghebbenden steeds kunnen terugvallen. In de zomer van 2025 wordt de beleidswijzer zo opnieuw bijgewerkt.

Als mediapartners voor het Vlaamse Randbeleid blijven ook **Ring en RandKrant** uiteraard een hoofdrol spelen in mijn communicatiebeleid. Ik moedig hen aan om verder werk te maken van een crossmediale aanpak die meer betrokkenheid creëert bij specifieke doelgroepen zoals jongeren en anderstaligen.

OD 1.4: we moedigen wetenschappelijk onderbouwd beleid aan op alle bestuursniveaus door zelf wetenschappelijke kennis over de Rand op te bouwen en die op een laagdrempelige manier te ontsluiten

De huidige, complexe samenleving vraagt om wetenschappelijk onderbouwd beleid. Ik moedig de lokale besturen van de Rand dan ook aan om maximaal gebruik te maken van de data en tools die de Vlaamse overheid hen ter beschikking stelt. Dankzij de **Gemeente-Stadsmonitor** van het Agentschap Binnenlands Bestuur hebben ze toegang tot een permanent aanbod van lokale, beleidsrelevante statistieken, waarbij zowel de 19 randgemeenten als de hele regio vlot vergeleken kunnen worden met andere referentiepunten (Vlaams Gewest, centrumsteden, referentieregio's, ...).

Daarnaast breidt mijn administratie in 2025 de website over het beleidsveld Vlaamse Rand uit met toegankelijke cijfers en duiding over de maatschappelijke realiteit in de regio (demografie, onderwijs, armoede, ...). Bezoekers die meer te weten willen komen over één van de thema's krijgen een selectie van relevante publicaties uit de databank van het **Documentatiecentrum Vlaamse Rand** aangeboden. Samen met BRIO blijft mijn administratie bovendien instaan voor de permanente actualisering van die databank.

Via de samenwerking met onderzoeksgroep **BRIO** schakel ik ook een academische partner in om de kennis over de Vlaamse Rand te vergroten. Dat gebeurt met tweejaarlijkse focusthema's met specifieke beleidsrelevantie die in overleg met administratie en kabinet bepaald worden. In 2025 rondt de onderzoeksgroep het tweejaarlijkse thema 'Vrijtijdsbesteding en burgerschap in de Vlaamse Rand' af. Dit thema levert inspiratie voor de vier onderzoeksfiches die BRIO in 2025 over de Vlaamse Rand zal publiceren. Verder blijft BRIO systematisch naast eigen fiches en onderzoeksrapporten ook wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over de Vlaamse Rand samenbrengen en ontsluiten via de BRIO-website.

1.2. SD 2: WE ONDERSTEUNEN HET NEDERLANDSTALIGE KARAKTER VAN DE VLAAMSE RAND MET VZW 'DE RAND' ALS EERSTE PARTNER

Vzw 'de Rand' is een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA) van de Vlaamse overheid dat bij decreet werd opgericht om het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand te ondersteunen. Vzw 'de Rand' ontvangt steun van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. Elke legislatuur sluiten vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap een **vijfjarige samenwerkingsovereenkomst** af.

Ik streef naar een **evenwichtige en realistische toekomstvisie** voor vzw 'de Rand'. Die moet haar grondslag vinden in een grondige evaluatie van de voorbije samenwerkingsovereenkomst, met focus op de kerntaken van de vzw.

De middelen voor vzw 'de Rand' (SD 2) staan ingeschreven op het begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (EVA vzw 'de Rand').

OD 2.1: met haar eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten bevordert vzw 'de Rand' de gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand

Ik vraag vzw 'de Rand' om haar eerstelijnsopdracht verder te zetten en via haar **gemeenschapscentra** in de zes faciliteitengemeenten en Jezus-Eik te blijven inzetten op Nederlandstalig cultuur- en vormingsaanbod, gemeenschapsvormende activiteiten, leer- en oefenkansen Nederlands en ondersteuning van het verenigingsleven. Vzw 'de Rand' zal haar gemeenschapscentra nog meer in de kijker zetten als dé plek bij uitstek waar mensen Nederlands kunnen leren, oefenen en gebruiken. Daarnaast kunnen de resultaten van de recente verenigingenbevraging als basis dienen om de verenigingen in 2025 nog beter te ondersteunen én om nieuwe pistes te verkennen voor het beleidsplan dat vzw 'de Rand' zal maken voor 2026-2030.

2025 is dan ook een belangrijk planningsjaar voor vzw 'de Rand'. Naast de opmaak van een organisatiebreed meerjarenplan zet de vzw beleidsplanningstrajecten in gang op centrumniveau in samenwerking met vernieuwde stuurgroepen die in april aantreden. Tegelijk maakt vzw 'de Rand' werk van nieuwe sport- en jeugdbeleidsplannen in overleg met de respectieve sport- en jeugdraden. 2025 is immers het laatste uitvoeringsjaar van de beleidsplannen sport en jeugd waarmee vzw 'de Rand' in een aantal faciliteitengemeenten de regie voert over beide beleidsterreinen. De vzw maakt in functie daarvan een analyse van haar bevraging onder jongeren en evalueert ook de vernieuwde subsidiereglementen voor sportclubs.

Omdat 2025 ook het voorlopig laatste projectjaar is van het 'Plan Samenleven', focust vzw 'de Rand' op de structurele verankering van de expertise die binnen dat kader werd opgebouwd.

OD 2.2: met haar tweedelijnswerking in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand ondersteunt vzw 'de Rand' lokale besturen, verenigingen en (socio)culturele organisaties op het vlak van taalpromotie

Op het vlak van taalpromotie maakt vzw 'de Rand' in verder werk van ondersteuning op maat in samenwerking met de lokale vrijetijds- en integratiediensten, en van open vormingsmogelijkheden en lerende netwerken.

Daarnaast slaat vzw 'de Rand' in 2025 nog meer de brug naar bovenlokale actoren zoals de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking. Ook voor de buitenschoolse opvang gaat vzw 'de Rand' op zoek naar een samenwerkingspartner, naar aanleiding van het nieuwe BOA-decreet dat sterk focust op taalstimulering. Samen met Voetbal Vlaanderen onderzoekt vzw 'de Rand' of een trainersopleiding op maat van anderstaligen het trainerstekort in de regio kan tegengaan.

Wat sport betreft, bouwt vzw 'de Rand' de nieuwe SportNed-app verder uit, zodat sportbegeleiders, sporters en sportouders op hun eigen tempo Nederlands kunnen leren en oefenen. Op het vlak van cultuur zet vzw 'de Rand' de samenwerking met de IGS'en verder om zo de kansen voor gemeenschapsvorming en taalpromotie binnen cultuur onder de aandacht te brengen.

Samen met de lokale besturen, het Agentschap Integratie en Inburgering en de Cel Vlaams Karakter van de provincie werkt vzw 'de Rand' ook aan een intensieve promotiecampagne cursussen NT2 (Nederlands voor Anderstaligen).

OD 2.3: vanuit haar opdracht rond taalpromotie ondersteunt vzw 'de Rand' de onderwijsverstrekkers in de regio op het vlak van taalbeleid, ouderbetrokkenheid en buitenschoolse oefenkansen Nederlands

In de vorige bestuursperiode gaf ik vzw 'de Rand' de opdracht om de **secundaire scholen** in de Vlaamse Rand te ondersteunen in hun omgang met de toenemende talentdiversiteit. Ik zet in op een duurzame verankering van de ondersteunde projecten en evalueer de geboden ondersteuning. Bij een positieve evaluatie zal ik hun opdracht nog voor één bestuursperiode verlengen.

Door de komende jaren nog meer de hand te reiken naar lokale besturen, de scholengemeenschappen en **andere actoren rond de school**, kan vzw 'de Rand' de opgebouwde kennis en expertise nog breder laten insjipelen. Naast ondersteuningstrajecten op maat van individuele scholen zet vzw 'de Rand' in op een complementair open vormingsaanbod en op lerende netwerken. Zo ontstaat voor scholen en onderwijspartners in de Vlaamse Rand een stimulerende **leeromgeving** die hen toelaat inspirerende praktijken uit te wisselen.

OD 2.4: vzw 'de Rand' werkt samen met de Vlaamse Gemeenschap om het Vlaamse Randbeleid te realiseren

Vanzelfsprekend blijft vzw 'de Rand' mijn belangrijkste bondgenoot om de doelstellingen van mijn beleid in de praktijk om te zetten. Het is dan ook logisch dat vzw 'de Rand' en mijn administratie informatie blijven uitwisselen en **nauw blijven samenwerken** aan concrete beleidsinitiatieven zoals de Randuitcheques, de beleidswijzer Vlaamse Rand en de inspiratiedagen.

Ook voor het nieuwe **Totaalplan Nederlands** zullen mijn administratie en vzw 'de Rand' de handen in elkaar slaan en wordt vzw 'de Rand' een cruciale partner. In 2025 brengen we om te beginnen verschillende inhoudelijke partners samen om de doelstellingen en methodieken van dit plan scherp te stellen (zie OD 3.1).

In opdracht van de Vlaamse Gemeenschap blijft vzw 'de Rand' uiteraard ook de jaarlijkse **Gordel** organiseren: een massa-evenement dat niet alleen de gemeenschapsvorming en de sport- en cultuurparticipatie bevordert, maar tegelijk ook de unieke troeven én het Vlaamse karakter van de regio in de kijker zet bij het brede publiek.

Ook met **RandKrant en de zes gemeenschapskranten** blijft vzw 'de Rand' de eigenheid van de regio en van de faciliteitengemeenten benadrukken en zorgt ze voor een verbindend verhaal.

1.3. SD 3: DOOR TRANSVERSAAL SAMEN TE WERKEN MET ANDERE BELEIDSDOMEINEN EN PARTNERS ZORGEN WE VOOR EEN GEDRAGEN EN EFFECTIEF RANDBELEID

OD 3.1: met een 'Totaalplan Nederlands' sporen we zoveel mogelijk maatschappelijke actoren in de Vlaamse Rand aan het Nederlands te promoten

Het Nederlands is de taal die ons met elkaar verbindt en die ervoor zorgt dat we elkaar letterlijk en figuurlijk kunnen begrijpen. Een goede kennis van het Nederlands is dan ook een **basisvoorwaarde** om volwaardig deel uit te maken van onze Vlaamse samenleving en om de vele kansen die er in Vlaanderen zijn te kunnen verzilveren.

Met een Totaalplan Nederlands wil ik **alle maatschappelijke actoren** in de Vlaamse Rand aansporen om die boodschap mee uit te dragen. Zowel middenveld, verenigingen, scholen, lokale besturen, bedrijven als ook gewone burgers hebben een rol te spelen in de versterking van het Nederlands. Iedereen kan op zijn eigen manier aandacht hebben én vragen voor het Nederlands als verbindende voertaal en als taal van kansen.

De middelen die nodig zijn om dit totaalplan Nederlands uit te werken en te realiseren (OD 3.1) staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

OD 3.2: in nauwe samenwerking met het beleidsdomein Omgeving vrijwaren we het groene en open karakter van de brede Vlaamse Rand

In een dichtbevolkte en centraal gelegen regio als de Vlaamse Rand zijn de ruimtelijke uitdagingen niet gering. In 2025 wil ik de basis leggen voor een **structureel partnerschap** met mijn collega-minister bevoegd voor Omgeving en de betrokken administraties, zoals het Departement Omgeving, het Agentschap Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij. Het lijkt geen twijfel dat we met gezamenlijke inspanningen meer kunnen wegen op de ruimtelijke transformatie van de Rand. Met middelen uit het Vlaamse Randfonds wil ik daarom volgende initiatieven kracht bijzetten:

- Projectoproep Groene Rand

Met het Vlaamse Randfonds blijf ik de projectoproep Groene Rand van het Agentschap Natuur en Bos ondersteunen. Op die manier stimuleren we lokale overheden, verenigingen en organisaties in de brede Rand om werk te maken van nieuw toegankelijk groen, van groene verbindingen en van natuurprojecten die de leefbaarheid in de regio versterken.

- Opdrachtcentrale voor openruimtenetwerk

Het Departement Omgeving onderzoekt de mogelijkheid om een opdrachtcentrale in te zetten voor de ondersteuning van projecten die bijdragen aan het openruimtenetwerk in de regio. Met het Vlaamse Randfonds wil ik lokale besturen en andere openruimtemakers een financieel duwtje in de rug geven om gebruik te maken van de mogelijkheden die zo'n opdrachtcentrale biedt.

- Landinrichtingsprojecten

Tegelijk geef ik met het Vlaamse Randfonds een boost aan de landinrichtingsprojecten die de Vlaamse Landmaatschappij in de Vlaamse Rand ten uitvoer brengt. Op die manier zorg ik voor meer slagkracht om onze kostbare open ruimte te beschermen én verder uit te bouwen.

- **Hefboomplekken**

Het Departement Omgeving wil een richtinggevend kader ontwikkelen voor strategische locaties die een raamwerk bieden voor duurzame investeringen in de Vlaamse Rand. Die zogenaamde 'hefboomplekken' sluiten naadloos aan bij de hefboomfunctie die ik met het Vlaamse Randfonds nastreef. Ik laat daarom onderzoeken welke hefboomplekken ik met het Vlaamse Randfonds uit de startblokken kan helpen.

- **Meer bomen en bos**

Het blijft ook mijn ambitie om de Vlaamse Rand nog verder te vergroenen met meer bomen en bos. Met de hulp van de Bûûmplanters konden we de voorbije jaren heel wat burgers, verenigingen, scholen, bedrijven en lokale besturen overtuigen om hun boompje bij te dragen. In 2025 ga ik met de Bûûmplanters in dialoog om te bespreken hoe dergelijke boomplantacties in de komende legislatuur een structureel vervolg kunnen krijgen.

Ik streef naar bijkomend bos in iedere gemeente en kijk daarbij in het bijzonder ook naar de Noordrand. De studie 'Meer Bos' omvat een geïntegreerd bosplan met concrete handvaten om bestaande bosstructuren te versterken en te verbinden. In 2025 bekijk ik hoe ik daaraan verder kan bijdragen.

De middelen die nodig zijn om deze initiatieven te ondersteunen (OD 3.2), staan ingeschreven op het begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds).

OD 3.3: met het coördinatieplatform Vlaamse Rand moedigen we transversale samenwerking rond prioritaire thema's binnen het Vlaamse Randbeleid aan

Het coördinatieplatform Vlaamse Rand stuurt aan op een **gecoördineerde aanpak van de uitdagingen in de Vlaamse Rand** door de samenwerking tussen vijf beleidsdomeinen te faciliteren, namelijk Onderwijs, Mobiliteit, Omgeving, Welzijn en Wonen. Aan de hand van projectfiches volgt het coördinatieplatform de belangrijkste ontwikkelingen in de Vlaamse Rand binnen elk van die beleidsdomeinen op. Jaarlijks rapporteer ik voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering over de laatste stand van zaken van de lopende projecten.

Ook in de komende bestuursperiode gebruik ik het platform als instrument om alle leden van de Vlaamse en federale regering ertoe aan te manen hun verantwoordelijkheid te nemen voor onze regio. Ik zie de vijf genoemde beleidsdomeinen als **prioritaire werven** waar ik mijn transversale rol als minister bevoegd voor de Vlaamse Rand wil uitspelen om tot bijkomende investeringen en initiatieven te komen.

Maar ik wil ook ruimte maken voor **andere thema's met een belangrijke impact** op de Vlaamse Rand, zodat de betrokken beleidsdomeinen de nodige aandacht hebben voor onze regio. In combinatie met de meer interactieve werkwijze die in 2023 werd ingevoerd, zorgt deze inhoudelijke verruiming ervoor dat het coördinatieplatform steeds meer als echte hefboom kan dienen voor transversale projecten in de Rand. Met het Vlaamse Randfonds kan ik dan waar nodig een financiële impuls geven aan die projecten.

In 2025 dient zich in de eerste plaats een grondige evaluatie aan van de huidige **projectfiches**: welke fiches moeten we – al dan niet in aangepaste vorm – behouden en welke nieuwe fiches moeten we in het licht van het Vlaamse regeerakkoord toevoegen?

Thema's die zeker om verdere opvolging vragen, zijn bijvoorbeeld de historische zorgachterstand in onze regio en betaalbaar wonen. Nu het nieuwe decreet 'Wonen in Eigen

Streek' er is, moet de focus gaan naar het aanmoedigen en ondersteunen van lokale besturen die met de nieuwe mogelijkheden aan de slag willen. Ik blijf ook een lans breken voor de luchthaven van Zaventem en spoor alle betrokkenen aan om een oplossing te vinden voor de geluidshinder en voor de aanslepende rechtsonzekerheid.

Voor verdere details over de concrete beleidsinitiatieven die in 2025 op de planning staan met betrekking tot de verschillende thema's van het coördinatieplatform, verwijs ik naar de beleidsstukken van de functioneel bevoegde ministers.

Vanaf 2025 vervangen we de vroegere benaming 'coördinatieplatform Stand van de Rand' door 'coördinatieplatform Vlaamse Rand'. Op die manier vermijden we verwarring met het colloquium 'Stand van de Rand', dat we voortaan kortweg aanduiden met de benaming 'Stand van de Rand'.

De middelen die nodig zijn om de werkzaamheden van het coördinatieplatform verder te zetten (OD 3.3), staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid).

Binnenlands Bestuur

De interpretatie van de omzendbrieven Peeters en Martens blijft behouden. Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur en ikzelf ondernemen onmiddellijk de gepaste acties bij schendingen van de taalwetgeving en verzetten ons maximaal tegen pogingen om de Vlaamse interpretatie uit te hollen. Mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur bewaakt de correcte toepassing van de taalwetgeving in de bestuurshandelingen van de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en het taalgebruik in de zittingen van de gemeenteraden. Dat gebeurt door verschillende initiatieven zoals het volgen van de livestreams, het nakijken van de audiovisuele opnamen en zittingsverslagen of het fysiek volgen van de vergaderingen van de gemeenteraad.

1.4. BUDGETTAIR KADER VOOR HET BEGROTINGSJAAR

VLAAMSE RAND, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.965	6.591	8.556	6.095	6.591	12.686
Toelagen (interne stromen (IS))	7.762	-869	6.893	7.762	-869	6.893
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	9.727	5.722	15.449	13.857	5.722	19.579
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De **ESR-uitgaven in VAK en VEK** stijgen met **6.591 keuro** door:

- een indexatie van +3 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid);

- een indexatie van +6 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds);
- een bijstelling van -335 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid) vermindering vijfjaarlijkse bijstelling in het kader van de Taalbarometer;
- een compensatie van -68 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar begrotingsartikel SJ0-1SAC2ZZ-LO voor het loongedeelte voor de tewerkstelling van een beleidsondersteuner/dossierbehandelaar Vlaamse Rand;
- een compensatie van -1 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar begrotingsartikel SJ0-1SAC2ZZ-WT voor het rugzakje voor de tewerkstelling van een beleidsondersteuner/dossierbehandelaar Vlaamse Rand;
- een compensatie van -14 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (toelage vzw 'de Rand') voor de kosten die voortvloeien uit het afsluiten van de erfpachtovereenkomst m.b.t. het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode;
- een compensatie van +1.000 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (toelage vzw 'de Rand') naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) terugzetten herverdeling onderwijsopdracht van vzw 'de Rand';
- een bijstelling van +6.000 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) nieuw beleid Regeerakkoord.

De **toelagen in VAK en VEK** dalen met **869 keuro** door:

- een indexatie van 122 keuro op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand');
- een compensatie van -5 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') naar begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR (generieke bijdrage voor het actieplan Energie-efficiëntie);
- een compensatie van 14 keuro van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (toelage vzw 'de Rand') voor de kosten die voortvloeien uit het afsluiten van de erfpachtovereenkomst m.b.t. het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode;
- een compensatie van -1.000 keuro naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (toelage vzw 'de Rand') terugzetten herverdeling onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'.

Aanwending VAK-ruiter: in 2023 werd 8.404 keuro overgedragen naar 2024. Er wordt voorzien om alles aan te wenden in 2024.

1.4.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Voor het beleidsveld Vlaamse Rand is er slechts één inhoudelijk structurelement: Vlaamse Rand.

INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT VLAAMSE RAND

Binnen het inhoudelijk structurelement Vlaamse Rand worden alle kredieten ondergebracht in het kader van het uitvoeren van een samenhangend beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand rond Brussel.

Het Vlaamse Randbeleid ontwikkelt zich rond drie strategische doelstellingen:

- SD 1: met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand;
- SD 2: we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner;
- SD 3: door transversaal samen te werken met andere beleidsdomeinen en partners zorgen we voor een gedragen en effectief Randbeleid.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van bijzondere initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingssteun en investeringssteun aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene toelage aan vzw 'de Rand';
- Het organiseren van overleg, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het geven van extra beleidsimpulsen via het Vlaamse Randfonds.

De uitgavenbegroting is onderverdeeld in 3 begrotingsartikels volgens het volgende stramien:

- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – werking en toelagen – rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT – werking en toelagen – Vlaamse Randfonds;
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS – interne stromen – EVA vzw 'de Rand'.

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SHDAFA-OW - RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel voor eventuele terugvorderingen van subsidies.

Kredietevolutie:

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

(duizend euro)

Uitgavenartikelen

SJ0-1SHD2FA-WT - RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met dit begrotingsartikel kan ik tal van activiteiten financieren die het Vlaamse en groene karakter van de Vlaamse Rand verstevigen en/of de integratie van anderstaligen bevorderen.

Op dit begrotingsartikel worden dan ook de impulssubsidies en de subsidies voor de faciliteitengemeenten aangerekend. Verder zijn er ook nog de nominatim subsidies, zoals aan de vzw RTVB (Ring), BRIO en Museum Felix De Boeck. Ook de werkingsuitgaven worden hierop aangerekend.

Dit begrotingsartikel past in OD 1.1 (projectsubsidies en prioritaire partners), OD 1.3, OD 3.1, 3.3 en 3.4 (algemene werkingskosten).

Impulssubsidies en subsidies faciliteitengemeenten: 342 keuro

Het gaat om een brede waaier aan projecten en initiatieven gericht op onder meer gemeenschapsvorming, bevordering van het Nederlands als verbindende voertaal of versterking van het Nederlandstalige verenigingsleven. De subsidieaanvragen worden

getoetst aan de criteria die worden omschreven in het richtlijnenkader.

- Subsidies faciliteitengemeenten:
Ondersteuning van specifieke Nederlandstalige evenementen en initiatieven van het Vlaamse verenigingsleven in de faciliteitengemeenten, met aandacht voor laagdrempelige initiatieven die de betrokkenheid van anderstaligen verhogen.
- Impulssubsidies:
Met de impulssubsidies moedig ik de lokale besturen, organisaties en verenigingen uit de Rand aan om mee te werken aan sociale cohesie in de regio en om het Nederlands te promoten als verbindingsstaal. Expertisedeling en het tot stand brengen van een hefboomeffect zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact komen in aanmerking.

Nominatieve organisaties: 622 keuro

- RTVB: 313 keuro

De regionale zender Ring blijft samen met RandKrant de centrale partner in het communicatiebeleid voor de Vlaamse Rand. Ring gebruikt deze werkingssubsidie voor de aanmaak en uitzending van het magazine "Over de Rand", net als voor de aanmaak van het wekelijks nieuwsoverzicht. Ring brengt het Vlaamse Randbeleid in al zijn aspecten (beleid, cultuur, sport, taalpromotie, ...) in beeld en is een belangrijke gemeenschapsvormende partner om het Vlaamse karakter van de 19 gemeenten in de Rand te versterken.

- BRIO: 70 keuro (1 keuro index)

Het Brussels Informatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) is partner van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand. BRIO levert daarnaast ook bijdragen aan de uitvoering van de onderzoeksagenda met betrekking tot de Vlaamse Rand.

- Museum Felix De Boeck: 239 keuro

Het FeliX Art & Eco Museum heroriënteerde zich van een monothematisch museum tot een dynamische museumsite voor moderne kunst. Daarnaast ontwikkelde het museum ook een laagdrempelige werking rond ecologie in de hoeve en boomgaard van Felix De Boeck. Zo besteedt en verdiept het zijn werking als erfgoedensemble. Artistiek zet het FeliX Art & Eco Museum zich in voor de strategische streekontwikkeling van de Zenneregio. Het museum draagt zowel organisatorisch als projectgericht bij aan verschillende initiatieven zoals die van de IGS 'Zennevallei Hergist'. Het legt ook linken met de culturele en gemeenschapscentra in de regio en andere belangrijke culturele spelers zoals het Herman Teirlinckhuis.

Werkingsuitgaven: 182 keuro (2 keuro index)

Uitgaven voor events en communicatie, voor de werking van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand en algemene werkingskosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	1.478	1.608
<i>Index</i>	3	3
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-335	-335
BO 2025	1.146	1.276
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Terugzetten bijstelling -335 keuro VAK en VEK: vijfjaarlijkse bijstelling i.k.v. Taalbarometer. Bij BO2018 was er een bijstelling van 335 keuro voor het vijfjaarlijkse lezersonderzoek RandKrant en gemeenschapskranten (geraamd op 45 keuro) en voor het periodieke Taalbarometeronderzoek (geraamd op 290 keuro). Er werd beslist om in 2018 een recurrente vermindering van de beleids- en betaalkredieten door te voeren van 67 keuro (= 1/5 van het vijfjaarlijks krediet dat toegekend wordt). Bij BO2019 werd het VAK opnieuw verminderd met 335 keuro. Vanaf BO2023 was er dan weer een mogelijkheid om het bedrag van 335 keuro terug toe te voegen. Bij BO2024 werd een verhoging van het bedrag van 335 keuro toegekend. De recurrente vermindering van 67 keuro bleef behouden (voor de jaren 2023 tem 2027 = 335 keuro). Doorheen de jaren is dit budgetneutraal.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugzetten bijstelling vijfjaarlijkse bijstelling i.k.v. Taalbarometer	-335	-335	Zie toelichting hierboven
TOTAAL	-335	-335	

SJ0-1SHD2FB-WT - VLAAMSE RANDFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Regering heeft in 2020 het Vlaamse Randfonds opgezet om specifiek tegemoet te komen aan de uitdagingen waarmee de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand te maken krijgen. Deze uitdagingen situeren zich over een breed spectrum van beleidsdomeinen zoals vergroening, onderwijs, welzijn, mobiliteit en economische ontwikkeling.

Dit begrotingsartikel past in OD 1.2 (met het Vlaamse Randfonds als hefboom pakken we de specifieke uitdagingen van de Vlaamse Rand aan) en OD 3.2 (in nauwe samenwerking met het beleidsdomein Omgeving vrijwaren we het groene en open karakter van de brede Vlaamse Rand).

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2024	487	4.487
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	917	917
<i>Andere bijstellingen</i>	6.000	6.000
BO 2025	7.410	11.410
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De Vlaamse Regering trekt voor het Randfonds deze legislatuur 30.000 keuro uit voor nieuw beleid. De bijstelling bedraagt in 2025 6.000 keuro. Er staat in de algemene uitgavenbegroting een decreetsbepaling opgenomen (begrotingsruiter) die het mogelijk maakt om de niet benutte VAK-middelen over te dragen naar het volgende begrotingsjaar.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SJ0-1SAC2ZZ-LO	-68	-68	Compensatie van -68 keuro voor het loongedeelte voor de tewerkstelling van

			een beleidsondersteuner /dossierbehandelaar Vlaamse Rand
Naar SJ0-1SHD2FY-IS	-14	-14	Compensatie van -14 keuro van het Vlaamse Randfonds naar de toelage aan vzw 'de Rand' voor de kosten die voortvloeien uit het afsluiten van de erfpachtovereenkomst m.b.t. het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode
Naar SJ0-1SAC2ZZ-WT	-1	-1	Compensatie van -1 keuro voor het rugzakje voor de tewerkstelling van een beleidsondersteuner/dossierbehandelaar Vlaamse Rand
Van SJ0-1SHD2FY-IS	1.000	1.000	Terugzetten herverdeling onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'
TOTAAL	917	917	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Regeerakkoord - Vlaamse Rand	6.000	6.000	Nieuw beleid
TOTAAL	6.000	6.000	

SJ0-1SHD2FY-IS - VZW 'DE RAND'

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de algemene toelage aan vzw 'de Rand'. Om vzw 'de Rand' toe te laten haar decretale opdrachten ter versterking van het Vlaamse karakter verder te zetten, ontvangt zij een algemene toelage voor haar algemene werking.

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner).

Zie toelichting onder 1.4.4. overige entiteiten onder toezicht, onder entiteit vzw 'de Rand'.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	7.762	7.762
<i>Index</i>	122	122
<i>Compensaties</i>	-991	-991
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	6.893	6.893
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SJ0-1SHD2FB-WT	-1.000	-1.000	Terugzetten 1.000 keuro voor de onderwijsopdracht van vzw 'de Rand'
Van SJ0-1SHD2FB-WT	14	14	Compensatie van 14 keuro van het Vlaamse Randfonds voor de kosten die voortvloeien uit het afsluiten

			van de erfpachtovereenkomst m.b.t. het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Bijdrage Actieplan Energie-efficiëntie BO2025
TOTAAL	-991	-991	

1.4.2. DAB's

1.4.3. Overige entiteiten onder gezag

1.4.4. Overige entiteiten onder toezicht

VZW 'DE RAND'

Algemene omschrijving

Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt.

Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat:

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren;
- dienstverlening en informatie aan te bieden;
- maatschappelijke participatie te stimuleren.

Vzw 'de Rand' werkt voor de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand, met een bijzondere klemtoon op de zes faciliteitengemeenten.

De opdracht van vzw 'de Rand' is om in deze context in te zetten op taalpromotie Nederlands in de vrije tijd en op gemeenschapsvorming:

- via 7 gemeenschapscentra die gevestigd zijn in een omgeving (gemeenten) die kwetsbaar is (zijn) op het vlak van Nederlandstalig karakter. In of vanuit de centra werkt vzw 'de Rand' aan gemeenschapsvorming, via projecten, een cultureel aanbod en ondersteuning aan verenigingen en initiatiefgroepen;
- In 2025 wordt verder ingezet op de uitvoering van de opdracht in het kader van Plan Samenleven waar vzw 'de Rand' via zijn gemeenschapscentra optreedt als plaatsvervangend lokaal bestuur. Die extra opdracht omvat onder meer het uitbreiden van het aanbod oefenkansen volwassenen in de vrije tijd, het inschakelen van brugfiguren onderwijs en het bijkomend informeren en toeleiden van anderstalige kinderen en jongeren naar het sport- en cultuuraanbod;
- via taalpromotie en oefenkansen Nederlands in de vrije tijd, met taalpromotieacties, -methodieken en -instrumenten (lokale besturen, sportclubs, jeugdverenigingen, speelpleinen, cultuur en gemeenschapscentra, onderwijspartners, diensten en voorzieningen). Hierbij zet vzw 'de Rand' indien nodig zelf projecten op voor de doelgroep(en), maar werkt ze vooral in een tweede lijn ondersteunend voor lokale besturen en het maatschappelijke middenveld;
- via het organisatienetwerk 4de pijler inburgering (nieuwe opdracht);
- via publicaties, die gemeenschapsvormend zijn van insteek;
- via het bijeenbrengen en ontsluiten van relevante beleidsdocumenten;
- via gerichte evenementen zoals de Gordel.

Toelichting op detailniveau

De eigen ontvangsten zijn in te delen als volgt:

- verkoop tickets van voorstellingen
- inkomsten zaalhuur
- verkoop materialen taalpromotie
- concessievergoeding horeca uitbating GC

Inkomsten via projectmatige middelen

Inkomsten in het kader van Plan Samenleven

Vzw 'de Rand' neemt op vraag van de Vlaamse Regering een rol op als indiener en uitvoerder van het Plan Samenleven in de zes faciliteitengemeenten. De opgenomen middelen zijn toegewezen in het kader van het derde projectjaar Plan Samenleven. Dat projectjaar loopt tot 30 september 2025. Het is afwachten op welke manier de nieuwe Vlaamse Regering invulling zal geven aan het nieuwe Plan om met de verder financiële impact rekening te kunnen houden.

Inkomsten in het kader van de ESF oproepen Participatienetwerk nieuwkomers (Netwerk 4de pijler). Op vraag van de Conferentie van Burgemeesters van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde neemt vzw 'de Rand' samen met Haviland de uitvoerende rol op voor deze projecten. Deze vraag kwam er vanuit de specifieke expertise van vzw 'de Rand' inzake taalpromotie en oefenkansen Nederlands. Via een lerend netwerk bestaande uit de betrokken lokale bestuurders, aanbodverstrekkers participatiekansen en betrokken Vlaamse en provinciale diensten worden bijkomende participatiekansen gecreëerd in functie van de participatie en oefenkansen voor nieuwkomers in het brede gemeenschapsvormende werkveld.

Toelagen

- Vlaamse overheid
- Provincie Vlaams-Brabant
- VSPF: Maribel - VIA

De uitgaven dienen om volgende doelstellingen te realiseren (zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst):

SD 1: De gemeenschapsvorming in de zes faciliteitengemeenten en Jezus-Eik versterken door acties te voeren, projecten op te starten en processen te initiëren. De gemeenschapscentra functioneren als 'laboratoriumruimte' voor expertise- en methodiekontwikkeling. Vzw 'de Rand' deelt deze expertise en methodieken met de hele Vlaamse Rand en het Vlaams Gewest.

Via acties:

- Steun aan verenigingen
- Eigen aanbod gemeenschapscentra (programmering en projecten)
- Oefenkansen Nederlands creëren
- Sportbeleidsplannen opstellen, uitvoeren en opvolgen in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem
- Het ondersteunen van promotieactiviteiten gericht op het activeren van sportparticipatie
- Organiseren en ondersteunen van lokale sportinitiatieven
- Ondersteuning van het jeugdwerk in algemene zin
- Ondersteuning van vrijetijdsinitiatieven gericht op het bevorderen van het gebruik van het Nederlands
- Publiceren van de gemeenschapskranten
- Uitvoering van nieuwe opdrachten in kader van Plan Samenleven

SD 2: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door samen te werken met de lokale besturen en hen maximaal te ondersteunen bij de

beleidsacties en projecten die ze willen realiseren vanuit hun regierol inzake lokaal integratie- en taal(promotie)beleid.

Via acties:

- Taalpromotie cultuur en gemeenschapsvorming
- Taalpromotie jeugdbeleid, sport, onderwijs, onthaal en integratie
- Ondersteuning en samenwerking met partners actief binnen de beleidsvelden
Taalpromotie en Randbeleid
- Edities van Randkrant worden uitgegeven
- Organisatie de Gordel

SD 3: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door samen te werken met de provincie Vlaams-Brabant en haar maximaal te ondersteunen bij het realiseren van beleidsacties en projecten die de Nederlandse taalbeheersing en zo een betere integratie van de anderstaligen in de Vlaamse Rand bevorderen.

Via acties:

- Taalpromotie vrije tijd
- Taalpromotie onderwijs, onthaal en integratie
- Ondersteuning van en samenwerking met de dienst Vlaams karakter, ondersteuning Conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de faciliteitengemeenten
- Uitgifte Randkrant en gemeenschapskranten
- Organisatie de Gordel

SD 4: De gemeenschapsvorming in de Vlaamse Rand versterken door op het vlak van de gemeenschapsbevoegdheden samen te werken met de Vlaamse Gemeenschap bij het vervullen van de Vlaamse beleidsacties en projecten in de context van de Vlaamse Rand.

Via acties:

- Taalpromotie vrije tijd
- Taalpromotie onderwijs
- Ondersteuning regierol lokale besturen
- Ondersteuning van de acties van en samenwerking met het team Vlaamse Rand, ondersteuning Conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de faciliteitengemeenten
- Organisatie de Gordel
- Uitgifte Randkrant en gemeenschapskranten

SD 5: De eigen organisatiebeheersing versterken door op een dynamische wijze de meest effectieve en efficiënte randvoorwaarden te creëren voor alle aspecten van onze interne werking.

Via acties:

- Monitoring en evaluatie van de eigen organisatiebeheersing
- Het voeren van een transparant financieel beleid
- Een HR-beleid dat inzet op groei en veerkracht
- Een digitale communicatie die voldoet aan de AVG-wetgeving
- Facilitair beheer en veiligheid
- Streven naar een meer digitale organisatievorm
- Actief beleid voeren inzake klimaat, milieu en duurzaamheid

Ontvangsten

Ontvangsten	BA 2024	BO 2025
--------------------	----------------	----------------

Eigen ontvangsten		
verkoop tickets en inkomsten zaalhuur	580	580
verkoop materialen i.h.k. van taalpromotie	30	30
concessievergoeding horeca-uitbating GC	65	65
Totaal eigen ontvangsten	675	675
Inkomsten lokale besturen		
inkomsten via projectmatige middelen	0	510
Totaal inkomsten lokale besturen	0	510
Rente ontvangsten binnen de overheidssector		
intresten uit beleggingen	0	60
Totaal intresten	0	60
Toelagen		
Vlaamse overheid (inclusief lokaal jeugdbeleid, lokaal sportbeleid en Felix De Boeck)	8.027	7.176
VSPF en VO: Maribel en VIA	236	236
Provincie Vlaams-Brabant	675	675
Totaal toelagen	8.938	8.087

Uitgaven

De **geraamde personeelskost**: daling 130 keuro omwille van het niet opnemen van de eventuele verlenging van de opdracht ondersteuning Taalpromotie secundaire scholen (zie hoger).

Naast de personeelskosten (SD5 organisatiebeheersing) kunnen de uitgaven ingedeeld worden volgens de opdrachten die gestipuleerd werden in de samenwerkingsovereenkomst en volgens bovenstaande strategische doelstellingen (SD).

Uitgaven	BA 2024	BO 2025	ESR code	SD
Bezoldigingen	5620	5490		
Subtotaal	5.620	5.490	11	5
Werkingskosten Gemeenschapscentra	836	836	1211	1
Werkingskosten Randkrant	400	400	1211	2/3/4
Werkingskosten Gemeenschapskranten	243	243	1211	1
Werkingskosten Taalpromotie	155	155	1211	2/3/4
Productiekosten Gordel	515	515	1211	2/3/4
Specifieke projectkosten excl. lonen (PSL, Onderwijs)	100	50	1211	1/2
Ondersteuning Inter Gemeentelijke Samenwerking (IGS)	7	7	1211	1
Kosten eigenaarsonderhoud en infrastructuur	162	162	1211	5
Algemene kosten: verzekeringen, telecommunicatie, elektriciteit, gas, water, huurdersonderhoud, HR, kantoorbenodigdheden, productiekosten projecten	1080	963	1211	5
Subtotaal	3.498	3.331	1211	

Huurgelden van gebouwen	15	15	1212	2/3/4
Subtotaal	15	15	1212	
Ondersteuning lokaal jeugdbeleid	79	79	3300	1
Ondersteuning lokaal sportbeleid	57	57	3300	1
Projecten en werking cultuurraden	33	33	3300	1/5
Ondersteuning bibliotheken Kraainem en Drogenbos	68	68	3300	1/5
Ondersteuning Museum Felix de Boeck	104	120	3300	1/5
Subtotaal	341	357	3300	
Investerings met eigen middelen	139	139	7422	5
Subtotaal	139	139	7422	

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Vlaamse Rand zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands Bestuur, Steden- en Plattelandsbeleid, Audit Lokale Besturen.

VIII.LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BA	Begrotingsaanpassing
BBT	Beleids- en begrotingstoelichting
BO	Begrotingsopmaak
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
BOA	Buitenschoolse Opvang en Activiteiten
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
GC	Gemeenschapscentra
HR	Human Resources
IGS	Intergemeentelijke samenwerking
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk Structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
MVG	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
OD	Operationele doelstelling
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PSL	Plan Samenleven
RTVB	Regionale Televisie Vlaams-Brabant Halle-Vilvoorde
SD	Strategische doelstelling
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VIA	Vlaamse Intersectorale Akkoorden
VO	Vlaamse overheid
VSPF	Vlaamse social-profitfondsen
Vzw	Vereniging zonder winstoogmerk
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

IX. BIJLAGE OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

2. Geplande beleidsinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen:

- Niet van toepassing

Beleidsveld I: Vlaamse Rand:

SD 1 met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand

- Vlaamse Randfonds: verder projectmatige impulsen geven aan de vergroening van de Rand, aan (flankerend) onderwijsbeleid van vzw 'de Rand', nieuwe impulsfinanciering voor het beleidsthema omgeving (opdrachtcentrale) en investeringssteun voor ad hoc aanvragen voor de sector onderwijs en welzijn;
- Verderzetting van de impulssteun Vlaamse Rand en de steun voor het verenigingsleven in de 6 faciliteitengemeenten;
- Verderzetting van de werkingssteun aan Ring, BRIO en FeliXart;
- Bijsturing van het subsidiekader;
- Verderzetting van de Randuitcheques;
- Organisatie van het jaarlijks colloquium 'Stand van de Rand';
- Organisatie van een infodag voor de nieuwe lokale bestuursploegen in samenwerking met verschillende partnerorganisaties;
- Actualisering van de beleidswijzer Vlaamse Rand;
- Verdere integratie van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.

SD 2 we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner

- De eerstelijnsopdracht blijven vervullen rond gemeenschapsvorming in de 6 faciliteitengemeenten en Jezus-Eik;
- Een tweedelijnsopdrachter zijn inzake taal(promotie)beleid in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand door flankerend op te treden in het kader van het jeugd-, sport- en cultuurbeleid en het ondersteunen van het verenigingsleven;
- Uitvoeren van de opdrachten in kader van het Plan Samenleven, waar vzw 'de Rand' via zijn gemeenschapscentra optreedt als plaatsvervangend lokaal bestuur;
- Opmaken van een organisatiebreed meerjarenplan, van beleidsplanning op centrumniveau en van nieuwe sport- en jeugdbeleidsplannen in gemeenten waar vzw 'de Rand' over die beleidsterreinen de regie voert;
- Op het vlak van taalpromotie in de vrije tijd de samenwerking versterken met bovenlokale actoren zoals de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking en Voetbal Vlaanderen;
- Verdere uitbouw en verankering van de ondersteuning aan de secundaire scholen in functie van de sterke instroom van anderstalige leerlingen;
- Bijdragen aan de opmaak en uitvoering van een nieuw 'totaalplan Nederlands';
- Organisatie van de Gordel.

SD 3 door transversaal samen te werken met andere beleidsdomeinen en partners zorgen we voor een gedragen en effectief Randbeleid

- Ontwikkeling en realisatie van een 'totaalplan Nederlands' in samenwerking met verschillende partners;
- Structureel partnerschap met het beleidsdomein Omgeving rond concrete initiatieven zoals de projectoproep Groene Rand, de opdrachtcentrale voor het openruimtenetwerk, landinrichtingsprojecten, hefboomplekken en meer bos;
- Verderzetting en optimalisering van het ambtelijk-politiek coördinatieplatform Vlaamse Rand.

3. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen:

- Niet van toepassing

Beleidsveld I: Vlaamse Rand:

SD 1 met een brede waaier aan rechtstreekse initiatieven versterken we de Vlaamse Rand

- Monitoring, evaluatie en eventuele bijsturing van de subsidielijnen Vlaamse Rand (impulssubsidies, subsidies 6 faciliteitengemeenten en het Vlaamse Randfonds);
- Verderzetting van het Taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand.

SD 2 we ondersteunen het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand met vzw 'de Rand' als eerste partner

- Evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst tussen vzw 'de Rand', de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant;
- Evaluatie van de opdracht flankerend onderwijs van vzw 'de Rand'.

SD 3 door transversaal samen te werken met andere beleidsdomeinen en partners zorgen we voor een gedragen en effectief Randbeleid

- Evaluatie en bijsturing van de projectfiches binnen het coördinatieplatform Vlaamse Rand.

4. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Niet van toepassing

5. Decreetsevaluaties

Niet van toepassing

X. METADATAFICHES INDICATOREN

Benaming	Het aantal unieke organisaties dat een beroep doet op steun van het Vlaamse Randbeleid om een initiatief te nemen dat tegemoet komt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	We tellen het aantal unieke organisaties dat van onze subsidies gebruikmaakt op. Het gaat daarbij zowel om project-, werkings- als investeringssteun, die al dan niet in cofinanciering met andere Vlaamse beleidsdomeinen worden toegekend.
Bron	Het team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt de gegevens bij in een Exceltabel.
Meetfrequentie	Jaarlijks

Benaming	Het aantal aanvragen dat een subsidie krijgt toegekend vanuit het beleidsveld Vlaamse Rand voor een initiatief dat tegemoet komt aan de specifieke uitdagingen die de regio kenmerken
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	We tellen het aantal aanvragen waaraan we een positief gevolg geven door er vanuit het Vlaamse Randbeleid een subsidie aan toe te kennen. Het gaat daarbij zowel om project- als investeringssteun, die al dan niet in cofinanciering met andere Vlaamse beleidsdomeinen worden toegekend.
Bron	Het team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur houdt de gegevens bij in een Exceltabel.
Meetfrequentie	Jaarlijks